

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 345/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov [REDACTED] a Ľuboša Szigetiho prerokoval námietku zaujatosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátkou, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, vznesenú proti sudkyňi Ústavného súdu Slovenskej republiky Jane Baricovej v konaní vedenom na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1274/2024 a takto

rozhodol:

- Sudkyňa I. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Jana Baricová **nie je vylúčená** z konania a rozhodovania vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1274/2024.
- Toto uznesenie **nadobúda** právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

Odôvodnenie:

I.

Skutkový stav

- Ústavný súd vedie pod sp. zn. Rvp 1274/2024 konanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľa proti postupu Okresného súdu Pezinok a postupu Krajského súdu v Bratislave.
- Vec bola náhodným výberom elektronickými prostriedkami pridelená sudkyňi spravodajkyňi Jane Baricovej, členke I. senátu ústavného súdu.
- Sťažovateľ okrem iného v závere ústavnej sťažnosti vzniesol požiadavku, „*aby vo veci nekonala a nerozhodovala pani sudkyňa ústavného súdu JUDr. Jana Baricová, ktorá spolurozhodovala dňa 19. 01. 2023 vo veci sp. zn. I. ÚS 15/2023-15, sťažovateľovi sa javí v tejto veci ako nie nestranná a zaujatá, rozhodnutie ústavného súdu odporuje rozhodovacej praxi Súdu aj voči Slovensku v obdobných veciach, dľa dotknutého sťažovateľa je tu absencia objektívnej nestrannosti*“.
- Sudkyňa Jana Baricová uviedla, že napriek tomu, že túto požiadavku (keďže nie je nijako bližšie odôvodnená) nemožno považovať za kvalifikovanú námietku zaujatosti v zmysle § 50 ods. 2

zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), z dôvodu odstránenia prípadných pochybností túto skutočnosť oznámila predsedovi ústavného súdu na účely rozhodnutia príslušného senátu ústavného súdu o jej prípadnom vylúčení.

5. Sudkyňa Jana Baricová zároveň uviedla, že k sťažovateľovi, jeho právnej zástupkyni ani k veci nemá žiaden vzťah (pomer), ktorý by jej bránil vo veci nezávisle a nestranne rozhodnúť.

II.

Posúdenie veci ústavným súdom

6. Ústavný súd zdôrazňuje, že požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania.

7. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti). V judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje nestrannosť subjektívna a nestrannosť objektívna. Subjektívne chápanie nestrannosti je posudzovaním správania súdu (sudcu). Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Nestrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej nezaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu. Objektívna nestrannosť sa naproti tomu neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Podľa názoru ESLP objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prerokúvanej veci a k účastníkom konania. Rozhodujúcim prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania (jeho právneho zástupcu) je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že naznačujú nedostatok nestrannosti súdu (rozsudok ESLP vo veci Pullar v. Spojené kráľovstvo).

8. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

9. Podľa čl. IV bodu 1 písm. b) rozvrhu práce na rok 2024 o vylúčení sudcu prvého senátu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde rozhoduje druhý senát.

10. Pokynom predsedu ústavného súdu z 11. júna 2024 bola námietka zaujatosti vznesená sťažovateľom proti sudkyňi Jane Baricovej pridelená II. senátu ústavného súdu, ktorý ho v súlade s citovaným článkom rozvrhu práce prerokoval v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej len „námietkový senát“).

11. V súvislosti s posudzovaním subjektívnej nestrannosti treba vychádzať z prezumpcie nepredpojatosti dotknutého sudcu a zistiť, či jeho vyjadrenia alebo správanie v konkrétnej veci neposkytujú dôkazy na vyvrátenie tejto domnienky. Z obsahu oznámenia sudkyne Jany Baricovej vyplýva, že vo vzťahu k sťažovateľovi, resp. jeho právnej zástupkyni, ako ani k veci sa necíti byť

zaujatou. Rovnako samotné správanie sudkyne nijako nespochybňuje jej subjektívnu nestrannosť. Vzhľadom na uvedené teda nie je možné sudkyňu ústavného súdu Janu Baricovú považovať za subjektívne zaujatú.

12. Pokiaľ ide o objektívne hľadisko, námietkový senát v tejto súvislosti konštatuje, že sťažovateľ námietku zaujatosti vznesenú proti sudkyňi Jane Baricovej neodôvodnil žiadnymi konkrétnymi skutočnosťami, vo vzťahu ku ktorým by bolo možné posudzovať, či tieto z objektívneho hľadiska zakladajú pochybnosti o nezaujatosti sudkyne Jany Baricovej.

13. Námietka zaujatosti vznesená sťažovateľom v kontexte rozhodovania predmetnej veci nevzbudzuje zo subjektívneho, ako ani z objektívneho hľadiska oprávnené pochybnosti o nestrannosti sudkyne ústavného súdu Jany Baricovej. Ani v oznámení namietnutej sudkyne ústavného súdu námietkový senát nevidel skutočnosti, ktoré by po ich podrobení subjektívnemu a objektívnemu testu nestrannosti mohli rezultovať v konštatovaní vylúčenia sudkyne ústavného súdu z niektorého zo zákonom stanovených dôvodov. Preto námietkový senát rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia (bod 1 výroku tohto uznesenia).

14. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2024

Peter Molnár
predseda senátu